

thingsmænd Medlemmer af Afholdtsforeninger, og at den norske Førsteminister i en Storthingsdebat om denne Sag med megen varme hævdede, at forebyggende og undertrykkende Love paa dette Omraade kun var et Udtryk for Samfundets Selvbeherstelse. Hvis en Forhøielse af Brændevinsafgiften — den er jo ogsaa foreslaaet af den høit for-tjente Læge og Menneſteven Professor Brandes — kunde føre i den Retning, som jeg her har antydet, kan jeg kun hilse det foreliggende Lovforslag med Glæde, men dels anser jeg Forhøielsen i Lovforslaget for at være alt for ringe, dels vilde jeg anse en Lov i Lighed med den, der i Norge lægger Myndigheden i Kommunernes Hænder, for at være et af de væsentligere og et heldigere Skridt henimod det, der for mig staar som det sikreste og mest heroiske Middel mod et stort Samfundsønde, nemlig den amerikanske Mainelov af 1851.

Bluhme: Jeg vil kun gjøre den ærede sidste Taler opmærksom paa, at det, som Jordbruget i de simplere Egne af Landet kræver, er, at Maaden, hvorpaa man opkræver Skatter, maa blive forandret, fordi derved denne Industri kan komme Jordbruget i meget væsentlig Grad til mere Nytte i Sammenligning med, hvad denne Industri er nu for Jordbruget paa Grund af den Maade, hvorpaa Skatten opkræves. Hvad Høiden af Skatten angaar, skal jeg ikke have det Mindste imod for mit Vedkommende at gaa saa høit, som det ærede Medlem vil, men dette Spørgsmaal forekommer mig ikke at have Noget med den foreliggende Sag at gjøre om Maaden, hvorpaa Skatten skal indkræves. Det, vi ønske frembragt ved Lovforslaget, er en Støtte for Jordbruget ved Maaden at inddrive Skatten paa, men Statens Størelse ønske vi fastsat til en anden Tid for sig alene.

Finansministeren (Gstrup): Jeg maa heraf gjøre den Bemærkning, at skjøndt dette Forslag fremsættes uden nogen direkte Forbindelse med det Forslag, der er sat paa Dagsordenen næstefter dette, staar det dog i den nøieste Forbindelse dermed for mig, saaledes at forstaa, at jeg vilde være ude af Stand til at modtage det andet Lovforslag, der senere kommer til Behandling, selv om Thinget vilde gaa ind derpaa, dersom der ikke gives en Forhøielse paa Brændevinsafgiften. Og Sagen forekommer mig at være temmelig simpel, naar man ser hen til, at §§ 2, 3, 4 og 5 i Lovforslaget om en Forandring i Told- og Skibsafgifter ville betinge et Tab for Statskassen af 1,336,000 Kroner

aarlig, dersom Brændevinsafgiften ikke blev forhøiet. Bliver den forhøiet til dette Maal, som er foreslaaet, vil den samlede Nedgang blive ved Refusionen til Kommunerne 1,849,000 Kr., en Nedgang, som jeg vilde anse for aldeles uforvarlig at vedtage paa en Tid som denne, hvor Statens Indtægter ere i saa stærk Synken. Grunden til, at jeg har fremsat Forslaget om Overgang til Produktbestatning, er den, som jeg angav ved Fremsettelsen af Lovforslaget, at jeg anser det for at være af den største Betydning for det danske Landbrug, at man kommer over til Produktbestatning, og ingenlunde den, at jeg ved dette Lovforslag tillige vil bevirke en Forøgelse af Statens Indtægter. Jeg har bragt Forslaget frem med en Forøgelse i Brændevinsafgiften af to Grunde; den første er den, at jeg derved blev i Stand til at foreslaa Bøttelser paa andre Punkter, og den anden er den, at jeg derved kunde vise nogen, skjøndt ganske vist ikke stor, Smødekommun mod de stærke Ønsker om, at Brændevinsnets Benyttelse ved en Fordyring deraf maatte aftage. Jeg gjentager det: Det er ikke for at opnaa en Forøgelse af Statens Indtægter, at jeg har foreslaaet den forøgede Brændevinsafgift. Naar det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Tauber) angav, at naar man vilde blive staaende ved den nuværende Indtægt for Statskassen, maatte man nøies med at sætte Afgiften til 16 D pr. Pot ren Spiritus, skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at dersom man kun omsætter den nuværende Kurrumsafgift til en Produktionsafgift, svarende til, hvad der nu indvindes i Gjennemsnit i Brændevins- og i en Lønde Kurrum af Produktet, saa lider Statskassen et Tab, idet Statskassen nu tillige har Kurrumsafgift af Gjerret, hvilket selvfølgelig falder bort, naar man gaar over til Produktbestatning. Der er, om jeg huffer ret, omtrent 200,000 Tdr. Kurrum til Gjerbranding; af disse 200,000 Tdr. udbringes der jo, som bekendt, af hver Td. Kurrum kun omtrent Halvdelen af Spiritus mod, hvad der udbringes i de egentlige Brændevins, med andre Ord, at af Kurrumsafgifterne hviler den ene Halvdel paa Gjerret, hvilken altsaa, naar man gaar over til Produktbestatning, bliver statsfri. Det er i mine Tanker en af Fordelene ved at gaa over til Produktbestatningen, at derved Gjerproduktionen bliver fri for Tilvirkningsafgift.

Naar det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds med saa stor Bestemthed udtalte, at det ikke vilde være nogen Mulighed for at komme til en Produktbestatning, naar man ikke indskrænkede Pro-